

YUMUŞAMA (DETANT) DÖNEMİ

- ❑ Yumuşama, farklı ekonomik ve toplumsal sistemlere sahip ülkeler ya da ülke grupları arasında, son aşamada barış içinde bir arada yaşamayı öngören, yeterli sayıda şarta bağlanmış uzun süreli ve kapsamlı bir iş birliğine varacak, gerginliğin aşamalı ve bilinçli bir biçimde azaltılmasını öngören politikadır.
- ❑ Sözcüğün Fransızca karşılığı olan détente, 1970'lerin başından itibaren uluslararası siyasette kullanılmıştır.
- ❑ Bu yolla ülkeler sıcak savaşa girmek yerine, sorunları politika üzerinden çözmeye çalışmışlardır.
- ❑ Buna karşın, terim öncelikli olarak Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki yüksek tansiyonlu dönemde, 1960'ların sonu ile 1980'lerin sonu arasında kullanılmıştır.
- ❑ Yumuşama terimi ilk olarak Soğuk Savaş döneminde kullanılmıştır ve bloklar arasında karşılıklı "söz düellosu" vasıtasıyla savaş tehlikesinin azalmasını ve komünist ile komünist olmayan devletler arasında siyasal, ekonomik, kültürel ve teknolojik anlaşmaların sayılarındaki artışı ifade etmek için kullanılmıştır.
- ❑ Yumuşama, ayrıca, Soğuk Savaş döneminde Doğu-Batı ilişkilerinde çatışma ve gerginliğin azaldığı tarihsel bir dönemi tanımlamak için de kullanılmaktadır.

☞ ABD Başkanı Kennedy + SSCB Başkanı Kruşçev 1961 Viyana'da Yumuşama sürecini başlattı.

☞ Ping – Pong diplomasisi...

1971 Başkan Nixon → Ul. Güv.Dan. Henry Kissinger'in Çin ziyareti...

1971'de Başkan Nixon'un ulusal güvenlik danışmanı Henry Kissinger'in Çin'e yaptığı tarihi ziyaret iki ülke ilişkilerinin normalleşmesinin ilk adımını oluşturmuştur.

☞ SALT I → ABD / SSCB 1969'da Helsinki'de Nükleer Silahsızlanmanın esasları...

Detant Politikasının ilk adımı

☞ ABD SALT II'yi onaylamadı
1979 SSCB'nin 1979 Afganistan işgali

☞ BREJNEV DOKTRİNİ → SSCB lideri Leonid Brejnev yayınladı...

(Sosyalist bir ülkeye yapılan saldırı tüm sosyalistlere yapılmış sayıldı)

☞ NİXON DOKTRİNİ → ABD Bşk. Richard Nixon yayınladı.

Ulusal sorunları müzakere yoluyla çözmeyi önermiştir.

☞ NİXON DOKTRİNİ → ABD Bşk. Richard Nixon yayınladı.

Ulusal sorunları müzakere yoluyla çözmeyi önermiştir.

☞ U 2 Krizi: ABD'nin SSCB ile ilgili istihbarat toplamak istemesi 1960

◆ ABD istihbarat için U 2 Casus uçak üretti. Uçaklar İncirlik üssünden havalandı.

◆ SSCB, Pakistan'da düşürdü.

- ◆ Kruşçev, ABD hükümetinden özür istedi. Eisenhower'ın reddetti, ilişkiler gerginleşti.
- ◆ 1962 Küba bunalımında savaşın eşiğine geldiler.

1962 KÜBA BUHRANI→ SSCB'nin Küba'ya nükleer füzeleri yerleştirmesiyle başlayan krizdir. (Ekim füzeleri)

Sovyet Rusya, Küba'daki füzeleri kaldırmasına karşılık olarak ABD'nin Türkiye'deki 'Jüpiter' füzelerini kaldırmasını istemiş, ABD'nin bu öneriyi kabul etmesiyle Küba Buhranı çözülmüştür.

1963 Vietnam Savaşı

- Demokratik Vietnam (Kuzeyde)
Vietnam Cumhuriyeti (Güneyde)
- ABD 1963 - 1973 arası savaşa dâhil olmuş ve 60.000 kadar asker kaybetmiştir.
- 21 Temmuz 1954'te imzalanan Cenevre Antlaşması kararlarına göre, geçici olarak ülke kuzeyde komünist kontrolündeki Demokratik Vietnam Cumhuriyeti, güneyde Vietnam Cumhuriyeti olmak üzere iki ayrı devlete bölünmüş, bölünme hattı da 17. Paralel olarak belirlenmiştir.

Kalplerde gerçek cesarete sahip olanlar her zaman kazanır.

Aamir Khan

MUHAMMED ALİ CLAY

“Kelebek gibi uçarım, arı gibi sokarım”

Dünyanın gelmiş geçmiş en ünlü boksörlerinden biri olan Muhammed Ali Clay, Vietnam Savaşı nedeniyle askere çağrılmasına rağmen savaşa gitmeyi reddetmiş ve “Vietkonglar bana hiçbir kötülük yapmadılar ki onlarla savaşayım” şeklindeki tarihi sözünü söylemiştir.

Onun bu davranışı dünya şampiyonluğunun elinden alınmasına, lisansının iptal edilmesine ve 3 yıl boyunca resmî maçlara çıkmasının engellenmesine sebep olmuştur.

Daha sonra lisansı geri verilen Muhammed Ali spor hayatına devam etmiştir.

SPOR – SİYASET İLİŞKİSİ

1936 Berlin Olimpiyatları→ Hitler

1936'da Berlin olimpiyatlarının açılışında Hitlerin yaptığı konuşmanın Nazi propagandası niteliği taşımıştır.

1980 Moskova Olimpiyatları SSCB boykot edildi

SSCB'nin, 1979'da Afganistan'ı işgali sonrası ABD öncülüğündeki (Türkiye'de dâhil) 62 ülke, 1980 Moskova Olimpiyatlarını boykot etmiştir.

**İnsan sevmeye başladı mı,
yaşamaya da başlar.**

Anonim

1984 Los Angeles Olimpiyatları ABD boykot edildi

Bu gelişmeler üzerine 1984'te Los Angeles Olimpiyatlarını da güvenlikleri gerekçesiyle (Romanya hariç) SSCB ile Doğu Bloğu ülkeleri boykot etmiştir.

Spartakiads Spor Müsabakaları → 1928 – 1952

SSCB ve Doğu Bloğu ülkeleri olimpiyatları boykot ettikten sonra 1928–1952 arasında kendi aralarında "Spartakiads" adını verdikleri spor müsabakaları yapmışlardır.

1975 Münih Olimpiyatları → Filistin / İsrail

1975'te Münih Olimpiyatlarında, Filistin'in Kara Eylül Örgütü, olimpiyat köyünü basarak, İsraili 11 sporcuyu rehin alarak, bazılarını öldürmüştür.

TALİBAN → 1996 -2002 Olimpiyatlarına Afganistan'ın katılmasını engelledi.

Dost düşünde halaya, ölümdede
tabuta omuz verendir.

Anonim

YUMUŞAMA DETANT / DÖNEMİ'NDE DÜNYADAKİ GELİŞMELER

1964 Tokyo Olimpiyatları → İlk canlı tv yayını

1960 – 1980 FIFA Dünya Kupası

- ❑ 1960-1980 yılları arasında düzenlenen FIFA Dünya Kupası'nda sırasıyla; Brezilya (1962), İngiltere (1966), Brezilya (1970), Almanya (1974) ve Arjantin (1978) şampiyon olmuştur.
- ❑ Bu dönemde FIFA Dünya Kupası'nda kurallar gereği kupayı 3. Kez kazanan Brezilya, 1970'te kupayı müzesine götürmüştür.
- ❑ Başlangıçta "Avrupa Uluslar Kupası" adıyla anılan "Avrupa Futbol Şampiyonası" UEFA tarafından 1960 yılından itibaren dört yılda bir düzenlenecek şekilde organize edilmiştir.

1951 Akdeniz Oyunları → İlk kez Mısır'da düzenlendi

1951'den itibaren düzenlenen Akdeniz Oyunları'nın tamamına katılan Türkiye, 1971'deki VI. Akdeniz Oyunları'na İzmir'de ev sahipliği yapmıştır.

1961 VOSTOK I → Rus kozmonot Yuri Gagarin Uzaya giden ilk insan

1961'de Rus kozmonot Yuri Gagarin "Vostok-1" uzay aracı ile uzaya giden ilk insan olmuştur.

1962 APOLLO 11 → ABD'li astronot Neil Armstrong

- ◆ 1962'de ABD aynı şekilde karşılık vererek uzayda rekabeti hızlandırmıştır.
- ◆ 1969'da ise ABD'li astronot Neil Armstrong'un "Apollo-11" adlı uzay aracı ile Ay'a inmesi ABD'yi uzay yarışında bir adım öne geçirmiştir.

1970 Kişisel Bilgisayarlar 1978 Apple / 1969 ARPANET

Gelişmiş Araştırma Projeleri Dairesi Ağı

- 1970'te kişisel bilgisayarlar üretilmiştir. 1978'de üretilen APPLE'ın fabrikalarda kullanılmasıyla bilgisayar sanayi alanına girmiştir
- Arpanet, Günümüzde veri ve ses iletişiminin dünya çapındaki baskın temeli olarak görülen paket dağıtımı veri iletişimde yeni ve önemli bir kavram işlevi görüyordu.
- İlk kesin ARPANET hattı Kaliforniya Üniversitesi ile SAE'deki işlemciler arasında 21 Kasım 1969 tarihinde kurulmuştur. Dört üçlü ağ 5 Aralık 1969 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır
- ARPANET üzerinden ilk ileti gönderimi 29 Ekim 1969 tarihinde saat 22:30'da iki sunucu arasında gerçekleşmiştir.
- İleti, UCLA profesörlerinden Leonard Kleinrock'un danışmanlığını yaptığı UCLA öğrencisi bir programcı olan Charley Kline tarafından gönderilmiştir.
- Yalnızca "login" sözcüğünü içeren ileti UCLA'daki SDS Sigma 7 sunucusundan SAE'deki SDS 940 sunucusuna gönderilmiştir.

- İlk iki harf olan "l" ve "o" sorunsuz biçimde iletildi ancak sistem bundan hemen sonra durdu.
- Böylece ARPANET üzerindeki ilk başarılı ileti "lo" oldu. "login" sözcüğünün tamamının gönderilmesi için bir saate yakın bir çalışma gerekti.

1962 Tel Star I → İlk haberleşme uydusu

1962'de ilk haberleşme uydusu olan Telstar-1 geliştirilmiştir.

1962 → İlk Sanayi Robotu

- ☞ 1963'te ilk kadın kozmonot
Valentina Tershkova
- ☞ 1965'te ilk uzay yürüyüşü
Alexei Leonev
- ☞ 1965'te ilk dik havalanabilen uçak
icadı Hawker Harrier
- ☞ 1965'te ilk kalp nakli
Christian Bernard

1972 İlk Videokaset ve disk

1974 İlk hafıza kartı 1956

Beş megabayt hafızalı, yaklaşık bir tonluk IBM hard disk 1956

**Dost düğünde halaya, ölümden
tabuta omuz verendir.**

Anonim

- ☞ 1975 İlk Hepatit B aşısı
- ☞ 1978 İlk MR (Tıbbi görüntüleme)
- ☞ 1979 ilk compact disk (CD) ve PC ev bilgisayarı

- ☞ 1923 Lozan ile adada İngiliz egemenliği

1923 Lozan Barış Antlaşması ile Kıbrıs Adası'nda resmen İngiliz egemenliğini dönemi başladı.

TÜRK-YUNAN İLİŞKİLERİ

1- Kıbrıs Sorunu

- ☞ 1571 → II. Selim / Sokullu / Kıbrıs Seferi

II. Selim Dönemi'nde 1571 Kıbrıs Seferi sonucunda Ada Türk egemenliğine girdi.

- ☞ 93 Harbi → Ada'ya İngiliz işgali

1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan sonra Osmanlı egemenliğindeki Kıbrıs Adası İngiltere tarafından işgal edildi.

- ☞ 1914 İngilizlerin Ada ilhakı

1914'te başlayan I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti ile İngiltere'nin rakip taraflarda yer alması üzerine İngiltere, Kıbrıs Ada'sını imparatorluğuna kattığını ilan etti.

Yunanistan'ın Kıbrıs'ı alma planları

- Yunanistan 1951'de adanın kendi yönetimine bırakılması için İngiltere'ye başvurdu fakat olumsuz cevap aldı.
- Yunanistan, 1954'te Birleşmiş Milletlere başvurarak Kıbrıs'ın kendi kaderini belirlemesi için adada halk oylaması yapılmasını talep etti.
- Yunanistan'ın amacı, halk oylamasıyla adanın çoğunluğunu oluşturan Rumlar sayesinde Kıbrıs'ın kendisine bağlanmasını sağlamaktır.
- Yunanistan'ın bu girişimi de BM tarafından kabul görmedi. Fakat bu girişim, Türkiye'nin de Kıbrıs Sorunu ile ilgilenme sürecini başlattı.
- 1954'ten itibaren Kıbrıs, Türkiye'nin dış politikasının en önemli meselesi hâline geldi.

Enosis / 1928

- Megola İdea hedefi çerçevesinde Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanmasını ifade 18 Ekim 1928 tarihinde İngiltere, Rusya ve Fransa'ya bir nota veren Yunanistan, resmen ilk kez Enosis fikrini ortaya atmıştır.
- Kıbrıs'ın kendisine bağlanmasını istemiştir. İngiliz yönetimi altındaki Kıbrıslı Rumların, "Enosis" adı verilen ve Kıbrıs'ı Yunanistan'a katma idealinin ilk önemli ayaklanması 1931'de görülmüştür.

Eoka 1955

- 1955 yılında Yorgo Grivas önderliğinde EOKA adlı terör örgütü kurulmuştur.
- 1954'te Yunanistan'dan getirdiği silahlar ve terör eğitimi alan savaşçılar ile Kıbrıs'a geri dönen Grivas, İngiliz askerî ve sivil kesime terör saldırıları yapmıştır.
- Grivas 1958'den sonra Kıbrıslı Türkleri hedef seçmiştir.

Türk Mukavemet Teşkilâtı (TMT) 1958

EOKA'nın hedef alan eylemlerine karşılık, Türkler de Fazıl Küçük ve Rauf Denктаş öncülüğünde 1958'de Türk Mukavemet Teşkilâtı (TMT)'ni kurmuşlardır.

11 Şubat 1959 Zürih Antlaşması

1959'da Türkiye ve Yunanistan başbakanları öncülüğünde, Kıbrıs anlaşmazlığını çözümlmek için 11 Şubat 1959'da Kıbrıs'ta bağımsız bir cumhuriyet kurulması kararı alınarak Zürih Antlaşması yapılmıştır

Londra Antlaşması 23 Şubat 1959

- Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında Londra'da bu sorun tekrar ele alınmıştır.
- 23 Şubat 1959'da imzalanan Londra Antlaşması ile Zürih Antlaşması esas alınarak bağımsız bir Kıbrıs Devleti'nin kurulmasına karar verilmiştir.
- Bu antlaşmalarla Türkiye, Yunanistan ve İngiltere Kıbrıs konusunda Garantör Devlet olmuşlardır.

Garanti Antlaşması 15 Ağustos 1960

- Kıbrıs Cumhuriyeti, Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında 15 Ağustos 1960 tarihinde gece saat 11'de imzalanan ve 16 Ağustos günü yürürlüğe giren Garanti Antlaşmasının birinci maddesiyle Kıbrıs Cumhuriyeti, bağımsızlığını, toprak bütünlüğünü, güvenliğini sağlamayı ve anayasasına saygı göstermeyi taahhüt ediyor.

Kıbrıs Cumhuriyeti 16 Ağustos 1960

- Cumhurbaşkanı Rum lider Makarios
- Cum. Bşk. Yar.Türk lider Dr. Fazıl Küçük
- Zürih ve Londra Antlaşmaları doğrultusunda, 16 Ağustos 1960'ta bağımsız Kıbrıs Cumhuriyeti ilan edilmiş; cumhurbaşkanlığına Rum lider Makarios, yardımcılığına da Türk lider Dr. Fazıl Küçük getirilmiştir.

Akritas Planı

- Türkiye'de İnönü Hükûmeti'nin istifasıyla yaşanan bunalımdan yararlanan Makarios, Türklerin imhasını ve Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanmasını öngören Akritas Planı'nı uygulamaya koymuştur.
- Bu plan çerçevesinde Rum çeteleri Türk köylerini yakıp yıkmış, pek çok Türk'ü de öldürmüştür.

Gerçek dostlar mum gibidir. Her yer aydınlıkken belli olmazlar.

Anonim

24 Aralık 1963'te "Kanlı Noel ve Cengiz Topel'in Şehit düşmesi

- Akritas planı çerçevesinde Rum çeteleri Türk köylerini yakıp yıkmış, pek çok Türk'ü de öldürmüştür.
- 24 Aralık 1963'te "Kanlı Noel" olarak bilinen ve 24 Türk'ün şehit edildiği olay üzerine Türk savaş uçakları Lefkoşa üzerinde ilk uyarı uçuşunu yapmıştır.
- Bu uçuşlar sonucunda Pilot Cengiz Topel şehit düşmüştür.

5 Haziran 1964 Johnson Mektubu

7 Haziran 1964'te Kıbrıs'a çıkarma yapılması kararı alınmışken 5 Haziran 1964'te "Johnson Mektubu" ile vazgeçmiştir.

Yeşil Hat

Türkiye, Yunanistan ve İngiltere Lefkoşa'da iki kesim arasına girerek "Yeşil Hattı" oluşturmuşlardır.

Kıbrıs Geçici Türk Yönetimi 28 Aralık 1967

- Türkiye, 1967'de Grivas önderliğinde teşkilâtlanan Rum Millî Muhafız Birlikleri'nin saldırı hareketlerine geçmesi üzerine Yunanistan'a bir nota vermiştir.
- Rumlarla bir arada yaşamanın mümkün olamayacağını anlayan Kıbrıs Türkleri, 28 Aralık 1967'de "Kıbrıs Geçici Türk Yönetimi"ni kurmuşlar, yönetimin başkanlığına Dr. Fazıl Küçük, başkan yardımcılığına da Rauf Denktaş seçilmiştir.

Kıbrıs Elen Cumhuriyeti

- Enosis'in hemen gerçekleştirilmesini isteyen EOKA üyeleri Yunanistan'dan aldıkları destekle, 15 Temmuz 1974'te Makarios'a karşı bir darbe gerçekleştirmiştir.
- Nikos Sampson cumhurbaşkanlığına getirilirken "Kıbrıs Elen Cumhuriyeti" ilan edilmiştir.

Ayşe Tatile Çıksın 20 Temmuz 1974

- Türkiye, Garanti Antlaşması'nın verdiği yetkiye dayanarak İngiltere ile beraber Kıbrıs'a müdahale etmeye karar vermiş ve Başbakan Bülent Ecevit 17 Temmuz'da Londra'ya gitmiştir.
- İsmi Dönemin Dış İşleri Bakanı Turan Güneş'in kızı Ayşe'den alan "Ayşe Tatile Çıksın" parolasıyla Türklerin güvenliğini sağlamak amacıyla 20 Temmuz 1974 sabahı Kıbrıs Barış Harekâtı başlatmıştır.

I. Cenevre Deklarasyonu 30 Temmuz 1974

- ◆ 25 Temmuz 1974'te Türkiye, Yunanistan ve İngiltere Dışişleri Bakanları Cenevre'de toplanmış ve 30 Temmuz 1974'te Cenevre Deklarasyonu'nu yayınlamışlardır.
- ◆ Ancak görüşmelerden bir sonuç alınamamıştır

Zihinleri kapalı olanların en büyük problemi ağızlarının daima açık olmasıdır.

Anonim

II. Cenevre Deklarasyonu 14 Ağustos 1974

- ◆ II. Cenevre Konferansı 8 Ağustos'ta başlamışsa da 14 Ağustos'ta bir sonuç alınmadan dağılmıştır.
- ◆ Türkiye 14 Ağustos'ta II. Kıbrıs Barış Harekâtı'nı başlatmıştır.

Türkiye'ye Silah Ambargosu 5 Şubat 1975

- ◆ Kıbrıs Barış Harekâtı Türk dış politikasını olumsuz etkilemiştir. Nitekim ABD Kongresi 1974 Kıbrıs Harekâtı'ndan sonra misilleme olarak 5 Şubat 1975 tarihinden itibaren Türkiye'ye silah ambargosu uygulanması kararı almıştır.
- ◆ Böylece ABD Türkiye'ye silah yardımıyla bulunmayı kesmiştir.

Kıbrıs Türk Federe Devleti 13 Şubat 1975

13 Şubat 1975'te Rauf Denktaş liderliğinde Kıbrıs Türk Federe Devleti kurulmuştur.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 15 Kasım 1983

- BM Genel Kurulu, 13 Mayıs 1983'te Kıbrıs Rumlarını "Kıbrıs Hükûmeti" olarak tanıma kararı almıştır.
- Bu gelişme karşısında Türk toplumu da 15 Kasım 1983'te "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti"ni kurmuştur.

- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kurulduğu gün tanıyan ilk devlet Türkiye'dir.
- İlk Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş'tır.

2004 Annan Planı

- ◆ Kıbrıs Sorunu'nun çözümüne yönelik en önemli gelişme ise, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan'ın hazırladığı plandır.
- ◆ 2004'te referanduma sunulan Annan Planı'na Türkler (% 65) 'evet' derken, Rumlar (% 76) 'hayır' demişlerdir.
- ◆ Ancak GKRY 'hayır' oyu kullanmasına rağmen 1 Mayıs 2004'te AB'ye tam üye olmuş ve bu gelişme ile Kıbrıs, AB ile Türkiye arasında bir sorun hâline gelmiştir.

2- Ege Adalarının Silahlandırılması

- Türkiye ve Yunanistan arasındaki ilişkilerin gerginleşmesine yol açan meselelerden biri de Ege Adalarının silahlandırılmasıdır.
- Yunanistan 1829'da Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız olduğunda bu adalardan bir kısmını ele geçirmişti.
- Balkan Savaşları'ndan sonra imzalanan 1913 tarihli Londra Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'ni elindeki Gökçeada, Bozcaada; İtalya'nın elindeki On İki Ada dışında Ege Adalarının geleceği büyük devletlerin kararına bırakıldı.
- Millî Mücadele'nin kazanılmasından sonra Türkiye ve İtilaf Devletleri arasında yapılan Lozan Barış Antlaşması'nda, Bozcaada ve Gökçeada Türkiye'ye bırakıldı.
- On İki Ada ise İtalya'da kaldı.

- ❑ Lozan Barış Antlaşması'na göre Anadolu Yarımadası'na yakın adaların silahtan arındırılmış olması gerekiyordu.
- ❑ II. Dünya Savaşı sırasında 1947 Paris Antlaşması'yla İtalya, askerî üsler kurmamak ve silah yığınağı yapmamak kaydıyla On İki Ada'yı Yunanistan'a bıraktı.
- ❑ Böylece Yunanistan, yerleştiği Ege Adaları aracılığıyla Batı Anadolu kıyılarına kadar sokuldu.
- ❑ On İki Ada'yı elde eden Yunanistan, özellikle 1963 Kıbrıs Bunalımından sonra, Lozan ve Paris Antlaşmalarına aykırı olarak Ege Denizi'ndeki adaları silahlandırmaya başladı.
- ❑ Ege Denizi'ni bir Yunan denizi hâline getirmek istemesi, Türkiye tarafından sert tepkiyle karşılandı.
- ❑ Türkiye ve Yunanistan arasındaki Kıbrıs Meselesi 'ne Ege Adaları Meselesi de eklendi.

Yunanistan'ın, Meis ve 12 Ada'yı silahlandırması

- Yunanistan özellikle 1963 Kıbrıs Bunalımından itibaren Ege Denizi'nde Türkiye kıyılarına yakın olan adalarla birlikte 1947'de İtalya'dan aldığı Meis ve On iki Ada'yı, Lozan Antlaşması'na aykırı olarak gizlice silahlandırmaya başlamıştır.
- Yunanistan, Limni Adası'nı NATO savunma sistemi kapsamına aldirtmayı amaçlamıştır. Türkiye ise Limni Adası'nın statüsünün değiştirilmesine karşı olduğunu kesin olarak belirtmiştir.

Öyle olmuyor be çocuk. Ben de çok geç öğrendim. Kimi seveceğini seçemiyor insan.

Anonim

3- Kıta Sahanlığı Sorunu

- ❑ Kıta Sahanlığı Sorunu Türkiye ve Yunanistan ilişkilerinde önemli bir yer tutar.
- ❑ 1973'te Türkiye'nin Ege Denizi açıklarında petrol aramak üzere Türkiye Petrolleri Anonim Şirketine arama ruhsatı vermesiyle başladı.
- ❑ Türkiye'nin "Çandarlı Sismik" adlı araştırma gemisinin, 1974 Mayıs'ında, Ege Denizi'nin milletlerarası sularında ve Türkiye'ye göre de Türkiye'nin kıta sahanlığı içinde petrol araştırmalarına başlaması üzerine, Yunanistan bu suların, kendi kıta sahanlığı içinde bulunduğu iddiası ile ortaya çıkmıştır.
- ❑ Yunanistan, söz konusu bölgenin Yunan karasularına ait olduğunu ve Türkiye'nin bu konuda ruhsat vermeye yetkisi olmadığını iddia etti.
- ❑ Türkiye ise coğrafi olarak Anadolu'nun doğal uzantısının Ege Denizi'nin altından ruhsat verilen bölgelere kadar uzandığını, buraların kendi kıta sahanlığı içerisinde yer aldığını savundu.
- ❑ Türkiye ve Yunanistan'ın konuya yaklaşımları farklı olduğundan sorun çözülemedi.
- ❑ Türkiye, meselenin çözümünde müzakereleri öne çıkarırken Yunanistan konuyu uluslararası platformlara taşıyarak çözmek istedi.
- ❑ 1976'da Sismik-I adlı Türk araştırma gemisinin Ege Denizi'ne savaş gemileri korumasında açılması, Türkiye ve Yunanistan'ı savaşın eşiğine getirdi ancak iki taraf da temkinli davrandı.
- ❑ Yunanistan'ın sorunu BM Güvenlik Konseyi'ne ve ardından Uluslararası Adalet Divanı'na taşınması sonuçsuz kaldı.
- ❑ İki taraf arasında yapılan müzakerelerden de bir sonuç çıkmadı.

Bern Görüşmeleri 2 -11 Kasım 1976

- Taraflar Ege Denizi'nde kıta sahanlığı ile ilgili olarak görüşmelere zarar verebilecek girişimlerden kaçınmayı yükümlenmiş, ikili ilişkilerle ilgili olduğu kadar, diğer tarafı güvensizliğe itebilecek herhangi bir inisiyatif ya da davranıştan kaçınmayı kararlaştırmışlardır.
- İki ülke temeldeki anlaşmazlığın çözümünü başka bir zamana bırakmayı seçerek geçici olan bu durumla yetinmek konusunda anlaşmışlardır. Nitekim kıta sahanlığı uyuşmazlığı 1987 yılında yeni bir krize yol açacaktır.
- Yıllar içinde tırmanarak 1987 Şubat ayından itibaren iki ülkeyi savaşın eşiğine getiren olayların başlangıç noktasını Yunan tarafının Bern Anlaşmasını tanımadığını ve Kuzey Ege'de petrol arama ve sondaj çalışmalarına başlayacağını açıklaması olmuştur.

4- Batı Trakya Türk Azınlık Sorunu

- Batı Trakya, Trakya Bölgesi'nin günümüzde Yunanistan sınırları içerisinde kalan batı kısmıdır.
- Bölge I. Balkan Savaşı sonucunda Osmanlı Devleti'nin Midye-Enez hattının batısından çekilmesiyle Türk egemenliğinden çıkarak Bulgaristan hâkimiyetine girdi.
- II. Balkan Savaşı sırasında Türk birlikleri Edirne'yi geri almalarına rağmen Meriç Nehri'nin batısına ilerleyemediğinden Batı Trakya düşman işgalinden kurtarılamadı.
- Batı Trakya Kuşçubaşı Eşref komutasındaki birlikler tarafından işgalcilerden temizledi. Gümölcine'yi alarak 31 Ağustos 1913'te 'Batı Trakya Türk Cumhuriyeti'ni kurdu.
- Türk tarihinin en kısa ömürlü devleti olan bu devlet aynı zamanda Türk tarihinde kurulan ilk cumhuriyet oldu.

- İstanbul Antlaşması'nın imzalanmasıyla Batı Trakya resmen Bulgaristan'a bırakıldı.
- Osmanlı Devleti'nin desteğini yitiren Batı Trakya Türk Cumhuriyeti de varlığını sürdüremedi.
- Dünya Savaşı'nda Batı Trakya, Fransızlar tarafından işgal edildi.
- Mondros Ateşkes Anlaşması sonrası başlayan işgaller sonrası 1919'da kurulan Trakya-Paşaeli Müdafaa-i Heyet-i Osmaniye Cemiyeti 'Trakya Cumhuriyeti'ni kurmayı amaçladı.
- 1920 yılında bölgenin Yunanlılar tarafından işgal edilmesiyle Batı Trakya Türklerinin de kendi kaderlerini belirlemesi planı gerçekleştirilemedi.
- Misak-ı Milli'nin üçüncü maddesinde özel olarak Batı Trakya'da halk oylamasına başvurulması istendi.
- Yunanistan Türkiye'nin bölgeyi 1913'te kaybettiğini ve burada söz hakkı olmadığını savundu.
- Batı Trakya, Lozan Barış Konferansı'nda Yunanistan'a bırakılmak zorunda kaldı.
- Lozan Barış Antlaşması'nda hem Türkiye hem de Yunanistan azınlıklar için birtakım kültürel haklar tanıdılar.
- Batı Trakya Türklerine de Yunanistan'ın azınlık toplumlarından biri olarak bu haklar verilmiştir.
- Yunanistan'la imzaladığı her antlaşma ve protokolde Türk azınlığın haklarını metne dâhil ederek pekiştirmiştir.
- Yunanistan verdiği taahhütlere rağmen Batı Trakya Türklerini sistemli bir şekilde asimilasyona tabi tutma ve yıldırarak göç ettirme politikası izlemektedir.
- Batı Trakya'da yaşayan Türk azınlığının durumu uluslararası alanda imzalanan antlaşmaların verdiği hukuki haklar doğrultusunda Türkiye'nin önemli bir dış politika sorunu haline dönüşmüştür.

5- Karasularının 12 Mile Çıkarılması Sorunu

Ege'de 12 Mil Sorunu

- ◆ Lozan Antlaşması'nda Ege Denizi'nde karasuları genişliği 3 mil olarak belirlenmişti.
- ◆ Bu genişliği
1936'da Yunanistan 6 mile
1964'te ise Türkiye 6 mile çıkarmıştır.
- ◆ Fakat Yunanistan 1974'te sınırı 12 mile çıkarmak isteyince, bu durum iki ülke arasında gerginliğe neden olmuştur.

6- Ege Hava Sahası (FIR Hattı-Uçuş Bilgi Bölgesi)

Fır Hattı / NOTAM

FIR Hattı, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı sırasında Türkiye'nin güvenliğini tehdit edince, Türkiye 6 Ağustos'ta yayınladığı NOTAM (**Notice to Airmen: Havacılara İhtar Bildirimi**) ile yeni bir FIR hattı oluşturmuştur.

7- 1996'da Kardak Kayalıkları Krizi Sorunu

- ❑ Bu kriz yüzünden iki ülke savaşın eşiğine kadar gelmiştir (Tansu Çiller dönemi)
- ❑ Kardak Kayalıkları Sorunu, ABD'nin arabuluculuğu ve Yunanistan'ın geri adım atmasıyla çözülebilmiştir.

7- Patrikhane Sorunu

- ❑ Lozan'da Patrikhane'nin İstanbul'da kalması kararlaştırıldı.
- ❑ Ülkede yaşayan Rum Ortodoksları temsil edebilecekti.
- ❑ Yunanistan, Patrikhane'yi kullanarak iç işlerimize karışmak istediysen de buna asla izin verilmedi.

ERMENİ TERÖR OLAYLARI VE ASALA (ERMENİ GİZLİ ORDUSU)

1970'ler ve ASALA Sorunu

- ❑ 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı sonunda imzalanan Berlin Antlaşması'nda Ermeni sorunu Batılı devletlerinde desteği ile gündeme geldi.
- ❑ Osmanlı topraklarında faaliyete başlayan Hınçak, Taşnak, Ramgavar, Hınçak İhtilal Komitesi, Silahlılar Cemiyeti ve Karahaç Cemiyeti gibi halkı silahlı ayaklanmaya sevk eden terör örgütleri, 19. yüzyıldan başlayarak Osmanlı topraklarında şiddetin artmasına neden oldu.
- ❑ Dünya Savaşı sırasında Ermeni çetelerinin Rus ordusu saflarında savaşmaları ve cephe gerisinde Türk köylerine saldırımları üzerine Osmanlı Devleti, Tehcir Kanunu ile 1915'te Ermenileri, Suriye bölgesine zorunlu göçe tabi tuttu.
- ❑ Millî Mücadele sırasında Ermeni çetelerin Doğu Anadolu'daki saldırgan faaliyetlerini Kazım Karabekir Paşa komutasındaki 15. Kolordu karşı koydu.
- ❑ 1920'de Doğu Cephesi komutanı olarak atanan Kazım Karabekir Paşa, Kars ve Ardahan'ı Ermenilerden geri aldı.

- ❑ 1920'de TBMM Hükûmeti ve Ermenistan arasında imzalanan Gümrü Antlaşması'yla Ermenilerin yıkıcı faaliyetleri son buldu.
- ❑ Gümrü Antlaşması'nın imzalanmasından sonra 1965'e kadar Türk-Ermeni ilişkileri sakin bir dönem geçirdi.
- ❑ Ermeni lobisinin kışkırtması ve Batılı devletlerin desteğiyle Türklere karşı Ermeni şiddeti yeniden canlandı.
- ❑ Bu dönemde isminden en çok söz ettiren ve Ermeni terörü ile eş anlamda kullanılan 'Ermenistan'ın Kurtuluşu İçin Ermeni Gizli Ordusu' isimli terör örgütü 'ASALA' etkili oldu.
- ❑ Ermeni terörünü asıl yönlendiren terör örgütü ise -1970'li yılların başlarında Lübnan'ın Beyrut şehrinde kurulan ASALA olmuştur.
- ❑ Sözde Ermeni Soykırımı" iddialarını kabul ettirmek için ilk eylemini Dünya Kiliseler Birliği'ne yaptığı bir bombalı saldırıyla başlatmış, fakat eylemlerini daha çok Avrupa'daki Türk diplomatlarına yönelik gerçekleştirmiştir.

- ✓ Nitekim ASALA'nın 1973'ten 1994'e kadar devam eden terör faaliyetlerinde çoğu diplomat olan 35 Türk öldürülmüştür.
- ✓ 1973'te Los Angeles'te Başkonsolos Mehmet Baydar ve yardımcısı Bahadır Demir
- ✓ 1975'te Viyana büyükelçimiz Daniş Tunaligil
- ✓ Paris büyükelçimiz İsmail Erez katledilen diplomatlardandır.

- ❑ 1972-1984 yılları arasında ASALA'nın işlediği cinayetleri Fransa'da gerçekleştirmesine rağmen, Fransa'nın gerekli tepkiyi göstermemiş olması Türkiye-Fransa ilişkilerini germiştir.

- ❑ Fransa, Avrupa Birliğine kabul edilme sürecinde Türkiye aleyhine bir tutum içerisine girmiştir.
- ❑ ASALA Terör Örgütü, 1983 Paris Orly Havaalanı Saldırısından sonra Avrupa'daki desteğini kaybetti ve birçok ufak gruba bölünmüştür.
- ❑ Zamanla örgüt içinde anlaşmazlıklar ortaya çıkmış, kurucularından Agop Agopyan öldürülmüş, Ermeni halkından da yeterli destek göremeyip tarih sahnesinden çekilmiştir.
- ❑ Türkiye Cumhuriyeti'nin terörle mücadele konusundaki kararlı tutumu sayesinde 1994'ten sonra örgüt etkisini tamamen yitirdi.
- ❑ Her yıl 24 Nisan yıl dönümlerinde 'soykırım' kelimesi yerine 'katliam, trajedi' gibi kelimeler kullanarak Türk ve Ermeni taraflarını dengeleme yoluna gitmiştir.
- ❑ Ermeni diasporasının yürüttüğü lobi faaliyetleri sonucu Ermeni meselesi Türkiye'ye karşı siyasal bir koz olarak kullanılabilir hâle gelmiştir.
- ❑ Türkiye, sorunun çözümünün siyasi olmadığını, tarihî bir mesele olduğunu savunmaktadır.

TÜRKİYE'DE MEYDANA GELEN OLAYLAR

- ☞ 1960 DPT (Devlet Planlama Teşkilatı)
- ☞ 1963 – 1967 I. Beş Yıllık Kalkınma Planı
- ☞ 1968 – 1972 II. Beş Yıllık Kalkınma Planı
- ☞ 1970 İleri İthal İkameci Ekonomi Modeli

- ❑ Dayanıklı tüketim malları ve otomobil üretilmiştir.

☞ 1971 TOFAŞ

Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin (TOFAŞ) Bursa'daki otomobil fabrikası 12 Şubat 1971'de açılmış ve "Fiat" lisansı ile "Murat 124" tipi otomobillerin üretimine başlanmıştır.

☞ 24 Ocak 1980 Ekonomik İstikrar Kararları

- ◆ Türkiye Hükümeti tarafından 24 Ocak 1980 tarihinde **ekonomik** literatüre geçen ve yapısal dönüşümleri içeren bir program.
- ◆ Süleyman Demirel, 1979 yılında Başbakanlık Müsteşarlığı'na getirdiği Turgut Özal'a yeni bir **ekonomik istikrar** programı hazırlama görevi vermiş ve bu program kısa sürede hazırlanmıştır.

☞ 17 Temmuz 1962 TUBİTAK

Kalkınma planları doğrultusunda bilimsel araştırmalar yapmak ve bu araştırmalar arasında eş güdümler sağlamak amacıyla, 17 Temmuz 1962'de (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu) kurulmuştur

Mesele aklın kabul ettiğini kalbe anlatabilmekteydi. İşte onu beceremiyorum.

Anonim

☞ 31 Ocak 1968 İlk TRT yayını (BEYAZ CAM)

31 Ocak 1968'de TRT ilk televizyon yayınına başlamış, zamanla renkli televizyon yayınlarının başlaması her eve bir televizyonun girmesi sosyal ve kültürel değişimlere yol açmıştır. 1968'den itibaren TRT, Ankara'da haftada üç gün deneme yayını yapmaya başlamıştır.

☞ 1963 Susuz Yaz

Metin Erksan'ın "Susuz Yaz" filmi 1964'te Berlin Film Festivali'nde "Altın Ayı" ödülünü kazandı.

☞ 1963 Susuz Yaz

Metin Erksan'ın "Susuz Yaz" filmi 1964'te Berlin Film Festivali'nde "Altın Ayı" ödülünü kazandı.

☞ 11 Ağustos 1994 TÜRKSAT 1 B Uydusu fırlatıldı

☞ 1964 İlk Antalya Film Festivali

☞ 1965 İlk Altın Mikrofon Ses Yarışması

Sorun ne olursa olsun kalbinize her şey yolunda demelisiniz. Çünkü kalbiniz hassastır ve sözlerinize çabuk kanar.

Anonim

12 EYLÜL 1980 ASKERÎ MÜDAHALESİ VE SONRASI

12 Eylül 1980 Darbesi

Milli Güvenlik Konseyi

- ❑ 1970'lerin ikinci yarısından itibaren Türkiye'de siyasi gerilim sokaklara taşıtı.
- ❑ Görev başına gelen hükûmetler genelde kısa süreli koalisyon hükûmetleri olduğundan ülkede yaşanan siyasi ve ekonomik sorunlara köklü çözümler getiremediler
- ❑ Artan politik gerilim ve ekonomik darboğaz bir kargaşa ortamı yarattı.
- ❑ Bu durumu gerekçe gösteren Türk Silahlı Kuvvetleri komuta kademesi demokrasi dışı bir yöntemle 12 Eylül 1980'de mevcut hükûmete askerî darbe yaptı.
- ❑ TRT Radyosunda, 12 Eylül sabahı İstiklal Marşı'nın ardından çalınan Harbiye Marşı ve dönemin Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren imzalı Milli Güvenlik Konseyi "bir numaralı" bildirisinin okunmasıyla demokrasiye darbe resmen ilan edildi.
- ❑ Darbeciler, Süleyman Demirel ile Bülent Ecevit'i Hamzakoy'a, Necmettin Erbakan ile Alparslan Türkeş'i ise Uzunada'ya sürgüne göndererek, siyasi yasaklar getirdi.
- ❑ Ülkeye karanlık günler yaşatan darbeciler, acısı yıllarca hafızalardan silinmeyecek idam kararlarının da mimarı oldu.
- ❑ Darbeden sonra ilk idamlar, 9 Ekim 1980 tarihinde gerçekleşti.
- ❑ Sol görüşlü Necdet Adalı, ardından ülkücü Mustafa Pehlivanoğlu idam edildi.
- ❑ Darbe öncesinde bir askeri inzibat erini öldürdüğü gerekçesiyle hüküm giyen 17 yaşındaki Erdal Eren, 19 Mart 1980'de idama mahkum edildi.

- ❑ Darbeci Kenan Evren'in 17 yaşında astırdığı Erdal Eren için söylediği "Asmayalım da besleyelim mi?" sözü ise hafızalardaki yerini koruyor.
- ❑ Eren'in idam kararı, Yargıtay tarafından iki kez iptal edilmesine rağmen, Milli Güvenlik Konseyi tarafından onaylanan kararlar ve yaşı büyütülerek 13 Aralık 1980'de Ankara Ulucanlar Cezaevi'nde infaz edildi.
- ❑ Ayrıca bu dönemde Prof. Dr. Orhan Aldıkaçtı başkanlığında kurulan komisyonun hazırladığı anayasa (1982 Anayasası), 7 Kasım 1982'de halkoyuna sunulurken kabul edilmiştir.
- ❑ 6 Kasım 1983'te yapılan seçimlerde birinci olan Anavatan Partisi (ANAP), Turgut Özal başkanlığında tek başına iktidara gelmiştir.

1961 ve 1982 Anayasalarının Karşılaştırılması ve Benzerlikler

- ❑ Türk tarihinde 1876 Kanun-ı Esasi ile başlayan anayasa deneyimi, Cumhuriyet Dönemi'nde millî egemenliğe dayalı bir devletin kurulmasıyla daha da güçlenmişti.
- ❑ Osmanlı Dönemi'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne uzanan süreçte her anayasa, yazıldığı dönemin siyasi ve sosyal ihtiyaçlarına göre şekillendi.
- ❑ **1921 Anayasası**, Millî Mücadele Dönemi'nin ihtiyaçlarını yansıtan daha genel bir metindi.
- ❑ **1924 Anayasası** ise yeni kurulan Cumhuriyet Türkiye'sinin yapılandırılmasını hedefliyordu.
- ❑ **27 Mayıs 1960'da** iktidardaki Demokrat Partinin askerî bir darbe ile devrilmesi, millî iradenin demokratik olmayan bir biçimde engellenmesiydi.
- ❑ Bu bakımdan Türk demokrasisi açısından olumsuz bir gelişmeydi. Bu süreçten sonra Türk demokrasi tarihinde yer alan 1961 ve 1982 Anayasaları aynı olumsuz şartların oluşturduğu anayasa metinleriydi.

1961 ve 1982 Anayasalarının benzer yönleri

1. Her iki anayasa da askerî darbe ile oluşturulmuştur.
2. Her iki anayasa da yürürlüğe girmeden önce halkoyuna sunulmuştur.
3. Her iki anayasa da bir tarafı asker bir tarafı sivil kesimce oluşturulmuştur.
4. Her iki anayasayı hazırlayan sivil kesim; hükümet kurma ve bakanları düşürme yetkisine sahip olup, seçimle değil atamayla iş başına gelmiştir.

1961 ve 1982 Anayasaları farklılıkları

1961 Anayasası ile temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması, yargısal denetime tabii kılınarak önemli bir gelişme sağlanmıştır.

1982 Anayasası ile devlet otoritesinin ağırlığı artmıştır. Kamu yararının, kişilerin yararından önce geldiği düşüncesi ve toplumsal kaygılar sebebiyle hak ve hürriyetlerde sınırlamalara gidilmiştir.

1961 Anayasası'na göre devletin temel görevi, sosyal devlet görevini yerine getirmektir.

1982 Anayasası ise güçlü devlet, otoriter idare kavramlarını ön plana çıkarmıştır.

1961 Anayasası'na göre **1982 Anayasası**, yürütmede cumhurbaşkanının ve başbakanın yetkilerini daha çok güçlendirmiştir.

1961 Anayasası'nda yasama yetkisi, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu olarak iki meclis arasında bölüşülmüştür. Parlamenter sistem uygulanmış ama iki meclis sistemi getirilmiştir.

1982 Anayasası'nda ise Cumhuriyet Senatosu kaldırılmıştır.

1961 Anayasası'nda çoğulcu bir yapı oluşturulmuş, siyasi partiler güvenceli bir hukuki statüye kavuşturulmuştur. Genel idare içinde özerk yönetimle, kendi kendilerini yönetme yetkisine sahip kuruluşların yapılanmasına izin verilmiştir.

1982 Anayasası'ndaysa siyasi partiler, dernekler, kamu kuruluşlarına getirilen yasaklarla daha az katılımcı demokrasi anlayışı benimsenmiştir. Özerk yönetimle, kendi kendilerini yönetme yetkisine sahip kuruluşların yapılanmasına izin verilmemiştir.

1961 Anayasası'nda Türkiye Cumhuriyeti'nin niteliğini tanımlanırken kullanılan 'insan haklarına dayalı' ifadesi kullanıldı.

1982 Anayasası'nda "insan haklarına saygılı" ifadesi kullanılmıştır.

1982 Anayasası, 1961 Anayasası'na göre daha ayrıntılı maddeler içermektedir ve hükümler detaylandırılmıştır.

